

אם לארבעה ילדים גילחה לפתע שהיא הפכה למשרתת שלהם. אחד איטי, אחד מסרב לאכול, אחד מקטר — ורק הבת הקטנה עוזרת בבית

דויד: כשקמים בבוקר, זה קשה לקום מוקדם, וכל אחד עושה בלגאן וזה קשה.
המנחה: הבנתי שהבעייה היא שאתה עושה הכל לאט, וצריך להגיד לך המון פעמים. למה אתה עושה את הדברים לאט?
דויד: כי אני עייף בבוקר.
המנחה: וגם בצהריים אתה אוכל לאט.
דויד: אני לא אוהב לאכול, ומח פש להיפטר מזה.

המנחה: קורה לך שאתה נעלב, ואז אמא באה אליך ושואלת אותך מה יש לך ומדברת איתך? יכול להיות שנתור בך בכבוד אתה מאוד אוהב שיהיה לך יחס מיוחד, שאמא תעניק לך תשומת-לב מיוחדת?
דויד: לא, כי אם, למשל, אני רב עם האחים שלי, ולפעמים אני לא כל כך אשם, אז מי שמצליח לקרוא ראשון להורים הוא יוצא בסדר, והשני יוצא לא בסדר.

המנחה: ההורים אצלכם מאוד חשובים, במיוחד אמא, וחשוב שהיא מתערבת. חשובה לכם ההתייחסות של אמא. יש לי ההרגשה שאתה מוציא המון כוח כרי להעסיק את אמא ולקבל ממנה יחס מיוחד, ואני חושבת שזה חבל. כי זה מטריד אותך כל הזמן.

המנחה: אתה צודק, אמא כלייך נהדרת וחשובה במישפחה. אבל חבל שתבזבז כלייך הרבה זמן כרי שאמא תשים לב אלייך, במקום לעשות דברים.
המנחה: לגבי האוכל, אני מסכימה איתך שלא צריך להכריח לאכול, אבל אתה יודע שאמא נורא מפתח שאם לא תאכלו תהיו רזים, חולים ועייפים. היא נורא דואגת. אז חשוב שתאכלו את כל הדברים שבני-אדם זקוק להם, ואני מציעה שתחליטו ביחד עם אמא מה לאכול.

המנחה: ובבוקר, אתה חושב שילד בן 13 יכול לדאוג לעצמו לבד? אתה חושב שאתה יכול לכוון לך שעון מעורר ולקום לבד? אולי אפשר להגיע לסידור כזה?
דויד: לי זה קשה. אי-אפשר לקום ב-5 וחצי בבוקר על הרגליים.
המנחה: לא צריך לקום מיד על הרגליים. אני, למשל, לא יוצאת מיד מהמיטה, אני קמה לאט-לאט. אבל אולי חבל לך לוותר על זה שאמא מתעסקת איתך כלייך הרבה? כי אתם יודעים שיש לכם אמא שעושה בשי-בילכם הכל?
אורית: היא שוטפת את הבית, ואני עוזרת לה לסדר את החדרים.
המנחה: חשוב לך להראות שאת עוזרת לאמא ולהראות שאת טובה. מי לא עוזר?
מיכאל: אני בדרך-כלל עוזר ומי סדר. אחי הגדול חוזר יותר מאוחר, ואני מתלונן מפני שאני צריך לסדר גם בשבילי.

המנחה: מיכאל, אתה מחייך כשאתה אומר את זה, ויש לי ההרגשה שאתה מרגיש טוב עם זה שאתה הטוב במישפחה.
המנחה: אמא שלכם חושבת, בטעות, שאמא טובה היא אמא שעושה הכל בשביל הילדים. אתם חושבים שאתם יכולים לשבת ביחד עם ההורים ולעשות תוכנית-עבודה ביחד, ולכל אחד יהיה תפקיד והוא יירד קצת מאמא?
דויד: כן, אמא שלכם חושבת שאתם חייבים לעזור לה, אבל היא לא רוצה שאתם תעזרו לה. היא רוצה שאתם תעזרו לה, אבל היא לא רוצה שאתם תעזרו לה.

המנחה: אתה חושבת שאילו היית מחליטה היום להפסיק לתת להם שרותים ולתחיל לבקש את עזרתם הם היו עוזרים?
אמא: אני חושבת שהם לא יתעקשו לא לעזור.

דויד עיני בבוקר
הורים עזבו את האולם, ואת הילדים. השיחה התנהלה בהתחלה עם דויד (13), הגדול.
דויד: סיפרו לנו שזה בית-ספר להורים, ושם לא כלייך מסתדרים בבית זה עוזר.
המנחה: ואתם מרגישים שינוי מאז שההורים הולכים לבית-הספר להורים?
דויד: אני מרגיש שיש פחות מריבות בינינו. אמרו שכל אחד צריך לתרום משהו, ניסינו וזה הצליח.
המנחה: ההורים היו מתערכים במריבות שלכם?
דויד: עכשיו הם פחות מתערכים וזה יותר נעים.
המנחה: אני רוצה לשאול אם יש משהו שמפריע לך, או שמפריע להורים איתך.

כי תמיד יש משהו מהילדים הרוצה שתהיה איתו.
המנחה: ואילו היית מבקשת מהם לעשות דברים לבד, הם היו עושים?
אמא: כמעט ולא ביקשתי.
המנחה: וכשביקשתי?
אמא: לפעמים הם עשו וקטרו, ולפעמים הם לא עשו, אבל כל הזמן עבדתי ואף פעם זה לא הפריע לי. עכשיו זה מתחיל להפריע לי קצת, וגם לבעל, ואני רוצה לפתור את הבעייה הזאת.

המנחה: האב אמר שלדעתו צריך לאפשר לילדים לקבל על עצמם יותר אחריות. הוא סיפר שכאשר הילדים היו קטנים, גם הוא היה עוזר להם הרבה, אבל עכשיו, כשהם גדולים, אין סיבה להעיר להם ולרוץ אחריהם כל הזמן, כי הם צריכים לעשות בעצמם.
המנחה: ומה עם אורית, הקטנה?
אמא: היא אוהבת לעזור כשהיא רוצה. היא מנקה ומסדרת וקשה להאמין שילדה כלייך קטנה מסדרת כלייך יפה.

המנחה: זאת אומרת שהעזרה הולכת רק לכיוון הבנות. שאמא טובה ואשה טובה לוקחת אחריות.
אמא: זה נכון. גם בבית שבו גדלתי זה היה כך. אנחנו, הבנות, היינו עוזרות לאמא, ושני האחים שלי היו מפונקים ולא עשו כלום בבית.

המנחה: אני בטוחה שגם לאורית נתנו שרותים, וגם בשבילה עשית דברים כמו שעשית לשלושת האחים הגדולים שלה, אבל היא כחרה ללכת בדרך אחרת, היא כחרה לעזור, וזו בהחלט בחירה של הילד.
אמא: מפריע לי שהיא מציעה לאחים שלה, מלשינה עליהם ומנסה לשלוט בהם.

המנחה: קשה לה. היא האחרונה, אחרי שלושה בנים. ואת אמא המפנקת את כולם, לא רק את הקטן או איך היא תתפוס לה מקום במישפחה? היא כחרה לתפוס את מקומה בדרך של עזרה, והיא מנסה להגיד בכל הדמנות שאולי היא יותר טובה מהאחים שלה, ואם היא ממשיכה לעשות, סימן שהיא מקבלת חייוקים למה שהיא עושה.
אמא: אבל זה מרגיז אותי שהיא מלשינה.

המנחה: בכל פעם שהיא באה להלשין את מתייחסת אליה, גם אם את אומרת לה שזה לא בסדר, זו התייחסות, והיא מחפשת את התייחסות הזאת. היא מוצאת את מקומה במישפחה על-ידי העזרה שלה ועליידי זה שהיא מלשינה.
אם: את חושבת שאילו היית מחליטה היום להפסיק לתת להם שרותים ולתחיל לבקש את עזרתם הם היו עוזרים?
אמא: אני חושבת שהם לא יתעקשו לא לעזור.

דויד עיני בבוקר
הורים עזבו את האולם, ואת הילדים. השיחה התנהלה בהתחלה עם דויד (13), הגדול.
דויד: סיפרו לנו שזה בית-ספר להורים, ושם לא כלייך מסתדרים בבית זה עוזר.
המנחה: ואתם מרגישים שינוי מאז שההורים הולכים לבית-הספר להורים?
דויד: אני מרגיש שיש פחות מריבות בינינו. אמרו שכל אחד צריך לתרום משהו, ניסינו וזה הצליח.
המנחה: ההורים היו מתערכים במריבות שלכם?
דויד: עכשיו הם פחות מתערכים וזה יותר נעים.
המנחה: אני רוצה לשאול אם יש משהו שמפריע לך, או שמפריע להורים איתך.

אחד מוכרח לעשות משהו מיוחד כדי לתפוס את תשומת-ליבך.

עוזרת ומלשינה

ה אם סיפרה שמרגע שהיא מגיעה הביתה מן העבודה בצהריים, היא צמודה לילדים, עד שהם הולכים ל-

צוזאנה ארמט, ארצות-הברית

לירו כשהוא מכין את השיעורים, שאר-אה כל מה שהוא עושה.
המנחה: יש הורים שרוצים להיות עם ילדיהם 24 שעות ביממה ולהסתכל על כל מה שהם עושים, אבל זה בלתי-אפשרי. ולך יש ארבעה ילדים, וכל

אמא: כשהוא מקטר אני מסבירה לו.
המנחה: זה בסדר לקטר, אפשר להיות לא מרוצים לפעמים. ואיך שני הקטנים, אריאל ואורית?
אמא: אריאל רומה קצת לדויד, אבל הוא עליו יותר. גם הוא עדיין ופגיע ואיטי. גם באוכל וגם בשיעורים הוא תמיד מושך את הזמן. הוא רוצה שאהיה

או כשכועסים עליו, הוא נעלב. ואני לא יכולה לראות את הילדים במצב-רוח רע. ואז, אם הוא נעלב, אני ניגשת אליו ושואלת אותו למה הוא כועס ומה לא טוב לו. נראה לי שהוא עדיין מאוד.
המנחה: ואיך הילדים האחרים?
אמא: מיכאל, בן ה-12, הוא יותר ממושמע, וגם בעניין האוכל הוא כמעט ולא עושה בעיות. הוא ילד טוב, למרות

שלעיתים קרובות הוא מקטר. הוא תמיד מרגיש שלגדול נותנים יותר ממנו, אבל זה לא נכון. כל אחד מקבל מה שהוא צריך, מה שמגיע לו.
המנחה: ומה את עושה כשהוא מקטר?
אמא: כשהוא מקטר אני מסבירה לו.
המנחה: זה בסדר לקטר, אפשר להיות לא מרוצים לפעמים. ואיך שני הקטנים, אריאל ואורית?
אמא: אריאל רומה קצת לדויד, אבל הוא עליו יותר. גם הוא עדיין ופגיע ואיטי. גם באוכל וגם בשיעורים הוא תמיד מושך את הזמן. הוא רוצה שאהיה

בנים גועליים
ילדים הסכימו, יצאו מן האולם וההורים חזרו אליו לסיכום השיחות.
המנחה: הערך המישפחתי אצלכם הוא שתהיה אווירה נעימה, שליידים ינתן הכל, שלא יהיה מצב-רוח רע, ולכן ההורים (המשך בעמוד 28)